

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อ	(1)
กิตติกรรมประกาศ.....	(5)
บทที่	
1. บทนำ	1
1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
1.1.1 ความรับผิดชอบทางอาญาโดยประมาทของนิติบุคคล.....	2
1.1.2 ขอบเขตความรับผิด.....	4
1.1.3 นิติวิธีในการปรับใช้กฎหมาย.....	6
1.2 วัตถุประสงค์และขอบเขตของการวิจัย	8
1.3 สมมติฐานการวิจัย.....	8
1.4 ขอบเขตของการศึกษา	9
1.5 วิธีการศึกษา.....	9
1.6 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับจากการศึกษา	10
2. แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับความรับผิดชอบทางอาญาของนิติบุคคล	11
2.1 ความรับผิดชอบทางอาญาโดยประมาท.....	11
2.1.1 ประเทศที่ใช้ระบบคอมมอนลอว์.....	12
2.1.1.1 โครงสร้างความรับผิดชอบทางอาญา.....	12
2.1.1.2 ประเภทของความประมาท.....	13
2.1.1.3 หลักเกณฑ์ในการวินิจฉัยการกระทำโดยประมาท.....	17
2.1.1.4 แนวคิดในการกำหนดความประมาท	
เป็นความผิดอาญา.....	17

2.1.2 ประเทศที่ใช้ระบบซีวิลลอว์.....	23
2.1.2.1 โครงสร้างการรับผิดชอบทางอาญา.....	23
2.1.2.2 ความหมายและหลักเกณฑ์ในการวินิจฉัย ความประมาท.....	24
2.1.2.3 ประเภทของความประมาท.....	25
2.2 แนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับการรับผิดชอบของนิติบุคคล	25
2.2.1 ทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับสภาพนิติบุคคล.....	26
1) Fiction Theory.....	26
2) Organic Theory.....	26
2.2.2 ประเภทของนิติบุคคล.....	26
2.2.3 ผู้แทนของนิติบุคคล.....	27
2.2.4 ทฤษฎีที่เกี่ยวข้องในเรื่องการรับผิดชอบทางอาญาของนิติบุคคล.....	30
1) Vicarious Liability.....	31
2) Identification Doctrine.....	32
3) Aggregation Theory.....	34
4) Reactive Corporate Fault.....	35
5) Corporate Mens Rea Doctrine.....	36
2.2.5 ทฤษฎีการลงโทษนิติบุคคลในทางอาญา.....	37
2.2.5.1 วัตถุประสงค์ในการลงโทษทางอาญา.....	37
2.2.5.2 รูปแบบของการลงโทษนิติบุคคล.....	38
2.3 นิติวิธีในระบบกฎหมาย.....	40
2.3.1 ประเทศที่ใช้ระบบคอมมอนลอว์.....	41
2.3.2 ประเทศที่ใช้ระบบซีวิลลอว์.....	44
3. ความรับผิดชอบทางอาญาโดยประมาทของนิติบุคคลในต่างประเทศ.....	46
3.1 ประเทศอังกฤษ	46
3.1.1 แนวคิดเบื้องต้นในเรื่องการรับผิดชอบทางอาญาของนิติบุคคล.....	47
3.1.2 ความรับผิดชอบทางอาญาโดยประมาทของนิติบุคคล.....	48

3.1.2.1 แนวคิดในการยอมรับความรับผิด	
ทางอาญาโดยประมาทของนิติบุคคล.....	49
3.1.2.2 ทฤษฎีที่นำมาปรับใช้ในการวินิจฉัย.....	51
3.1.2.3 ปัญหาที่เกิดขึ้นและแนวทางในการแก้ไขปัญหา	
ก่อนประกาศใช้ Corporate Manslaughter and Corporate	
Homicide Act 2007	52
3.1.2.4 ความรับผิดตาม Corporate Manslaughter and	
Corporate Homicide Act 2007.....	54
1) ที่มาและหลักการของบทบัญญัติ.....	54
2) องค์ประกอบของความผิด.....	58
3) โทษที่กำหนดไว้.....	61
3.1.3 การแก้ไขปัญหาเกี่ยวกับความรับผิดทางอาญาของนิติบุคคล	
โดยใช้นิติวิธีในระบบคอมมอนลอว์.....	62
3.1.3.1 ความรับผิดตามกฎหมายลายลักษณ์อักษร.....	63
3.1.3.2 ความรับผิดตามกฎหมายคอมมอนลอว์.....	64
3.2 ประเทศฝรั่งเศส	67
3.2.1 แนวคิดเบื้องต้นในเรื่องความรับผิดทางอาญาของนิติบุคคล.....	68
3.2.2 หลักเกณฑ์ทั่วไปของความรับผิดทางอาญาของนิติบุคคล.....	69
3.2.2.1 เงื่อนไขความรับผิดทางอาญา.....	70
3.2.2.2 โทษทางอาญาสำหรับนิติบุคคล.....	72
3.2.3 ความรับผิดทางอาญาโดยประมาทของนิติบุคคล.....	74
3.2.3.1 หลักเกณฑ์ตามประมวลกฎหมายอาญา.....	75
3.2.3.2 หลักเกณฑ์ตามคำพิพากษา.....	77
3.2.3.3 การกำหนดโทษที่เหมาะสม.....	78
3.2.4 การแก้ไขปัญหาเกี่ยวกับความรับผิดทางอาญาของนิติบุคคล	
โดยใช้นิติวิธีในระบบซีวิลลอว์.....	79
3.2.4.1 สภาพปัญหา.....	79
3.2.3.2 การแก้ไขปัญหา.....	80

4. แนวทางของประเทศไทยกับความผิดโดยประมาทของนิติบุคคล	85
4.1 ความรับผิดทางอาญาโดยประมาทของบุคคลธรรมดา.....	85
4.2 ความรับผิดทางอาญาโดยประมาทของนิติบุคคล.....	93
4.2.1 แนวคิดเบื้องต้นในเรื่องความรับผิดทางอาญาของนิติบุคคล.....	94
4.2.2 วิเคราะห์แนวความเห็นและบทบัญญัติกฎหมายที่เกี่ยวข้อง ในเรื่องความรับผิดทางอาญาโดยประมาทของนิติบุคคล.....	96
4.3 วิเคราะห์คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 3446/2537.....	99
4.3.1 วิเคราะห์ตามหลักเกณฑ์ตามประมวลกฎหมายอาญา.....	101
4.3.2 วิเคราะห์กับหลักเกณฑ์ตามหลักกฎหมายต่างประเทศ.....	106
4.3.2.1 ประเทศอังกฤษ.....	106
4.3.2.2 ประเทศฝรั่งเศส.....	108
4.4 วิเคราะห์ปัญหาที่เกี่ยวข้องกับความรับผิดทางอาญา โดยประมาทของนิติบุคคล.....	109
4.4.1 ปัญหาการไม่มีกฎหมายรองรับ.....	109
4.4.2 ปัญหาเรื่องหลักเกณฑ์ที่ชัดเจนในการพิจารณาความผิด.....	111
4.4.3 ปัญหาเรื่องโทษที่ไม่เหมาะสมสำหรับนิติบุคคล.....	112
4.5 วิเคราะห์เปรียบเทียบหลักเกณฑ์ความรับผิดและการปรับใช้กฎหมาย ของกฎหมายอังกฤษ ฝรั่งเศสและไทย.....	113
4.5.1 วิเคราะห์เปรียบเทียบหลักเกณฑ์ของความรับผิด.....	113
4.5.2 วิเคราะห์เปรียบเทียบนิติวิธีในการปรับใช้กฎหมาย.....	121
4.6 วิเคราะห์แนวทางแก้ไขปัญหา.....	126
4.6.1 แนวทางการแก้ไขปัญหาการพิพากษาโดยไม่มีกฎหมายรองรับ..	126
4.6.1.1 แนวทางด้านนิติบัญญัติ.....	129
4.6.1.2 แนวทางด้านการบังคับใช้กฎหมาย.....	130
4.6.2 แนวทางการแก้ไขปัญหาลักษณะที่เหมาะสม ที่นำมาใช้พิจารณา.....	130
4.6.3 แนวทางการแก้ไขปัญหาค่าความไม่เหมาะสมของโทษสำหรับ นิติบุคคล.....	141

5. บทสรุปและข้อเสนอแนะ	144
5.1 บทสรุป.....	144
5.2 ข้อเสนอแนะ.....	153
บรรณานุกรม	156
ภาคผนวก	
ก. คำพิพากษาฎีกาที่ 3446/2537	163
ข. Corporate Manslaughter and Corporate Homicide Act 2007	174
ประวัติการศึกษา.....	199